

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Кзз 198/2024
12.03.2024. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Бате Цветковића, председника већа, Мирољуба Томића, Тајане Вуковић, Светланае Томић Јокић и Гордане Којић, чланова већа, са саветником Ирином Ристић, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног АА, због кривичног дела увреда из члана 170. став 2. у вези става 1. Кривичног законика, одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног АА - адвоката Бојана Радовића, поднетом против правноснажних пресуда Првог основног суда у Београду 32.К. бр. 1217/2022 од 13.12.2022. године и Вишег суда у Београду Кж1. бр. 217/23 од 18.09.2023. године, у седници већа одржаној дана 12.03.2024. године, једногласно је донео

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснован захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА - адвоката Бојана Радовића, поднет против правноснажних пресуда Првог основног суда у Београду 32.К. бр. 1217/2022 од 13.12.2022. године и Вишег суда у Београду Кж1. бр. 217/23 од 18.09.2023. године.

Образложење

Пресудом Првог основног суда у Београду 32.К. бр. 1217/2022 од 13.12.2022. године, окривљени АА оглашен је кривим због извршења кривичног дела увреда из члана 170. став 2. у вези става 1. КЗ и осуђен на новчану казну у износу од 150.000,00 динара, коју је дужан да плати у року од 15 дана од дана правноснажности пресуде, а уколико то не учини, новчана казна ће бити замењена казном затвора, тако што ће за сваких започетих 1.000,00 динара новчане казне, суд одредити један дан казне затвора. Одлучено је о имовинскоправном захтеву приватног тужиоца - оштећеног и трошковима кривичног поступка, а како је то ближе опредељено у изреци пресуде.

Пресудом Вишег суда у Београду Кж1. бр. 217/23 од 18.09.2023. године одбијена је као неоснована жалба браниоца окривљеног АА и пресуда Првог основног суда у Београду 32.К. бр. 1217/2022 од 13.12.2022. године, потврђена.

Против наведених правноснажних пресуда захтев за заштиту законитости поднео је бранилац окривљеног АА - адвокат Бојан Радовић, због повреда кривичног закона из члана 439. тачка 1) ЗКП, са предлогом да Врховни суд усвоји захтев за

заштиту законитости као основан и побијане пресуде преиначи тако што ће окривљеног ослободити од оптужбе да је извршио кривично дело увреда из става 170. став 2. у вези става 1. КЗ и обавезати приватног тужиоца да, сходно члану 265. став 3. ЗКП, накнади трошкове кривичног поступка о чијој ће висини првостепени суд одлучити посебним решењем.

Врховни суд је доставио примерак захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног Врховном јавном тужиоцу и на седници већа коју је одржао у смислу члана 490. ЗКП, без обавештења Врховног јавног тужиоца и браниоца окривљеног, сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке (члан 488. став 2. ЗКП), размотрио списе предмета и правноснажне пресуде против којих је поднет захтев за заштиту законитости, те је након оцене навода изнетих у захтеву, нашао:

Бранилац окривљеног АА у захтеву за заштиту законитости истиче да је побијаним правноснажним пресудама учињена повреда кривичног закона из члана 439. тачка 1) ЗКП, јер изрека правноснажне пресуде не садржи све битне елементе кривичног дела увреда из члана 170. став 1. КЗ, због кога је окривљени и оглашен кривим. У вези са изнетим, бранилац наводи да је у изреци првостепене пресуде само описан догађај уз навођење субјективних елемената бића кривичног дела без прецизираног објективног обавезног елемента, односно радње да је окривљени увредио приватног тужиоца. Наведену повреду закона бранилац додатно образлаже и наводи да је окривљени критичном приликом инкриминисане речи изговорио као реакцију и критику на наступ приватног тужиоца, те да су речи које је окривљени упутио очигледно изнете и као критика у вршењу новинарског позива, а не да је окривљени исте изговорио у намери омаловажавања приватног тужиоца, а што указује да има места примени члана 170. став 4. КЗ, јер је изјава окривљеног у емисији „... јутро“ на телевизији „ББ“ управо дата и у вршењу новинарског позива и ради заштите оправданих интереса, а не „без разлога и повода“ и „у намери да увреди, омаловажи и понизи“ приватног тужиоца.

Изнете наводе захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног, Врховни суд оцењује као неосноване.

На наведену повреду закона, одбрана окривљеног указивала је и у жалби изјављеној против првостепене пресуде, а другостепени суд је нашао да су ти жалбени наводи неосновани и о томе, у образложењу на страни три, став три дао јасне разлоге, које Врховни суд у свему прихвата и, у смислу одредбе члана 491. став 2. ЗКП, на те разлоге и упућује.

Уједно, Врховни суд указује и да су у чињеничном опису радње извршења окривљеног датом у изреци првостепене пресуде, назначене све чињенице и околности, које чине законска обележја кривичног дела увреда из члана 170. став 2. у вези става 1. КЗ, за које је окривљени оглашен кривим правноснажном пресудом и то како објективне у односу на радњу извршења која се у конкретном случају састоји у увреди оштећеног – приватног тужиоца, у време и месту ближе опредељеном у изреци пресуде, на тај начин што је изјавио увредљиве речи: „стока, кретен, имбецил, идиот“ „кретен један, болесник један, он је за психијатрију“, „тај лудак“, а које речи објективно посматрано представљају увреду, односно изјаве омаловажавања приватног

тужиоца и непоштовање његовог достојанства, које су код приватног тужиоца изазвале осећај увређености, тако и субјективне које се тичу урачунљивости и умишљаја окривљеног управљеног на извршење кривичног дела у питању.

Такође, Врховни суд указује, а наспрот наводима захтева, да намера омаловажавања није законско обележје кривичног дела увреда, већ је ставом 4. члана 170. КЗ, предвиђен основ искључења постојања кривичног дела у ситуацији када је увредљива изјава дата, између осталог, у вршењу политичке делатности, под условом да се из начина изражавања или других околности види да то није учињено у намери омаловажавања, што нижестепени судови, у конкретном случају, нису нашли.

Из изнетих разлога, неосновно се у захтву за заштиту законитости браниоца окривљеног указује на повреду кривичног закона из члана 439. тачка 1) ЗКП.

Из изнетих разлога, Врховни суд је, на основу члана 491. ЗКП одлучио као у изреци ове пресуде.

Записничар-саветник
Ирина Ристић, с.р.

Председник већа-судија
Бата Цветковић, с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић